

BRIEFWISSELING.

DE WONDEREN DER GENEESKUNST.

Behalve de beide in dit nummer geplaatste ingezonden stukken onder bovenstaanden titel heeft onze redactie nog een paar stukken van ongeveer gelijken inhoud en strekking ontvangen van collegae, die aanstoot hebben genomen aan de rede, waarmede prof. NOLEN het congres te Leiden heeft geopend, en zich daardoor in hun godsdienstige gevoelens en overtuiging beleedigd achten. Aangezien die stukken te laat ontvangen werden om voor plaatsing in dit nummer in aanmerking te kunnen komen, zijn zij niet opgenomen. Onze redactie is echter van meening beter te doen deze te laat ontvangen stukken thans niet meer te plaatsen, aangezien zij na de uiteenzettingen van BOEKELMAN en VAN BALEN in het nummer van deze week vrijwel overbodig zijn geworden, daar zij geen nieuwe gezichtspunten bevatten. Het is toch niet noodig, dat een ieder, die zich in zijn godsdienstige gevoelens gekwetst acht, daaraan nog eens persoonlijk uiting geeft.

Redactie.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

De sterfte aan influenza in Februari 1919.

In de *Nederlandsche Staatscourant* n^o. 85, 1919, is opgenomen een overzicht van de sterfte aan influenza, acute bronchitis, broncho-pneumonie, croupeuse pneumonie en aandoeningen der pleuraholte in de maand Februari 1919, ten vervolge op de overzichten van de sterfte aan die oorzaken in de maanden Juli 1918 tot en met Januari 1919, waarvan vroeger in dit *Tijdschrift* reeds melding is gemaakt.

Was in Januari 1919 de sterfte aan griep alleen slechts een klein vierde deel van die in de voorafgaande maand December, toen zij ook reeds ongeveer een vierde deel uitmaakte van de [zeer] hooge sterfte in November aan die doodsoorzaak, in Februari is zij weder sterk verminderd en bedroeg zij juist de helft van die in Januari. Desniettenstaande is de totale sterfte aan de genoemde doodsoorzaken belangrijk hooger dan in Januari. Van 2295 sterfgevallen in Januari steeg het cijfer in Februari tot 2686, waarbij nog rekening dient te worden gehouden met het feit, dat Januari 31 dagen, Februari slechts 28 dagen telt, zoodat het cijfer van 2686 voor 31 dagen nog zou stijgen tot 2974 en dus gelijk staan met ongeveer 1 $\frac{1}{3}$ maal de sterfte in Januari. Ofschoon de hoogere sterfte personen van verschillende leeftijd heeft getroffen, zijn toch voornamelijk de ouden van dagen en ook de kinderen slachtoffers geworden, waartoe voor de eersten nog hebben medegewerkt apoplexie, organische hartgebreken en ouderdomszwakte. De totale sterfte aan alle doodsoorzaken, die in Januari ruim 16 per 1000 bedroeg, klom daardoor in Februari tot bijna 22, een zeer hoog cijfer, als men bedenkt, dat de maandcijfers in 1915 en 1916 tusschen 12 en 13 schommelden. Er heeft, rekening houdend met den duur der maand, in Februari eigenlijk alleen een kleine afneming plaats gehad in de provincie Groningen; de sterfte is gelijk gebleven in Gelderland, Zuidholland en Friesland, en is in de overige provinciën meer of minder sterk gestegen, gering in Utrecht, vrij sterk in Noordbrabant, Noordholland en Overijssel, zeer sterk in Drenthe, maar vooral in Zeeland. Voorts is de hoogste sterfte wederom als in Januari in Overijssel gevonden, de provincie die bijna steeds hoge cijfers heeft gehad; daarop volgt Limburg en in Friesland, Groningen en Noordholland worden lage cijfers aangetroffen. Van de influenza en haar verwickelingen heeft Drenthe het meest te lijden gehad, waarop Overijssel en Groningen volgen. De beide Hollanden hebben er den geringsten invloed van ondervonden, Bij vergelijking van de